

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Litere – Catedra de Limbi clasice
Facultatea de Istorie – Centrul de Studii Clasice și Creștine
Institutul de Cercetări Interdisciplinare – Departamentul de Științe Socio-Umane

ANTICHITATEA ȘI MOȘTENIREA EI SPIRITUALĂ

Simpozion național cu participare internațională

Ediția a XXI-a

Iași, 27-28 noiembrie 2025

Facultatea de Litere

Seminarul de Filologie clasică, Sala „Al. Dima” & Online

Joi, 27 noiembrie

Seminarul de Filologie clasică

13.45 – 14.00

Deschiderea simpozionului

Conf. univ. dr. Claudia TĂRNĂUCEANU, Decanul Facultății de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

14.00 – 14.50

Keynote speaker

(Moderator: Prof. univ. dr. Nelu ZUGRAVU)

Prof.ssa Maria Carolina CAMPONE (Accademia Militare „Nunziatella” Napoli, Dipartimento Umanistico), *Munus consolandi: il carne XXXI e l’epistola XIII di Paolino di Nola tra filosofia classica e renovatio politica*[@]

Pauză

15.00 – 16.20

Litteraria

(Moderator: Asist. univ. dr. Bogdan GUGUIANU)

Asist. univ. dr. Minodora BUCUR (Universitatea din București, Facultatea de Litere), *De la „Iliada” la „Troilus și Cresida” sau eroul și copia*[@]

Drd. Alla APOPEI (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere), *Λόγος și οὐρά în tradiția greacă și poetica tăcerii la Nicolae Dabija*

CS III dr. Liviu PETCU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare), *Stilul literar al Fericitului Augustin reflectat în omiliile sale*

Dr. Petruț-George BRAN (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași / Universitatea „Petre Andrei”), *Conceptul de ‘societate’ la Cicero, De re publica 1.25.39*

Pauză

16.30 – 17.30

Philologica

(Moderator: CS II dr. Constantin-Ionuț MIHAI)

Dr. Mihai BALTAG (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Orosius, Historiarum Adversum Paganos: între angajament și obiectivitate*

Dr. Claudiu-George DULGERU (Centrul de Studii Patristice „Sfântul Maxim Mărturisitorul”, Iași), *Fotie al Constantinopolului, Bibliotheca, 192–195: note de traducere*

ACS dr. Constantin RĂCHITĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare), *Frecvența lexicală în greaca veche: între filologia „close-reading” și instrumentele computaționale moderne*

Pauză

17.40 – 18.40

Historica

(Moderator: Prof. univ. dr. Nelu ZUGRAVU)

Lect. univ. dr. Gheorghe IUTÎȘ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Istorie), *Împăratul Traian în manualele de istorie din perioada 1920–1948*

Conf. univ. dr. Claudia TĂRNĂUCEANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere), *Bella et prodigia: despre atestarea celor mai vechi conflicte cu scordiscii și dardanii*

Prof. univ. dr. Nelu ZUGRAVU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Istorie), *Metafore ale crizei Imperiului roman în autori latini târzii*

Vineri, 28 noiembrie

9.30 – 10.50

Seminarul de Filologie clasică

Litteraria et Philosophica

(Moderator: Lect. univ. dr. Iulian-Gabriel HRUȘCĂ)

Prof. univ. dr. Laura MESINA (Universitatea din București, Facultatea de Litere – Centrul de Excelență în Studiul Imaginii), *Uitarea Romei. Studii de arheologie a imaginarului*®

Asist. univ. dr. Bogdan GUGUIANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere), *Conceptul de „suflet” în registrul argumentării filosofice. Platon și Lucrețiu*

Conf. univ. dr. Theodor GEORGESCU & Ana Carina NIȚULESCU (Universitatea din București, Facultatea de Litere), *Mitul lui Prometeu: semnificații originare și receptarea lui în literatura română*®

Lect. univ. dr. Iulian-Gabriel HRUȘCĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere), *„Romantismul” literaturilor clasice: câteva modificări de paradigmă*

Pauză

11.10 – 12.30

Seminarul de Filologie clasică

Receptări ale culturii greco-latine în scrisul românesc

(Moderator: Prof. univ. dr. Florentina NICOLAE)

Dr. Alexandru-Daniel PITICĂRI (Biblioteca Academiei Române – Filiala Cluj-Napoca), *Considerații de ordin istorico-filologic privind epigrama heraldică scrisă în limba greacă în lucrarea „Împotriva ereziilor” (Iași, 1683)*®

Drd. Andreea-Lavinia CIUCIOIU (Universitatea „Ovidius” din Constanța), *Influența retoricii antice în predicile funerare transilvănene*®

Prof. univ. dr. Florentina NICOLAE (Universitatea „Ovidius” din Constanța / Institutul de Istorie și Teorie Literară „G. Călinescu”), *Receptarea literaturii latine antice în „Divanul” cantemirian®*

Pauză

14.00 – 14.50

Sala „Al. Dima”

Keynote speaker

(Moderator: Asist. univ. dr. Mirela AVERIKIOS)

Lect. dr. Nikos Tz. SERGIS (University of the Aegean, Department of Sociology), *Interpreting Ancient Philosophy in Modern Times: Kostas Papaioannou*

Pauză

15.00 – 16.20

Seminarul de Filologie clasică

Receptări ale culturii greco-latine în scrisul românesc

(Moderator: CS II dr. Ana-Maria GÎNSAC)

CS III dr. Otilia Urs (Academia Română – Filiala Cluj-Napoca, Institutul de Lingvistică și Istorie Literară „Sextil Pușcariu”), *Samuil Micu, „Praxișul forumului bisericesc” (c. 1800): terminologia juridică de origine latină®*

CS II dr. Constantin-Ionuț MIHAI (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare), *Conjunctivul negației emfatică în limba greacă a „Noului Testament” și redarea lui în limba română*

Asist. univ. dr. Ilarion ARGATU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Sfântul Dumitru Staniloae”), *Πρόβατον și ἀμνός în LXX. Inconsecvențe ale echivalării în limbajul biblic și liturgic românesc*

CS II dr. Ana-Maria GÎNSAC (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Institutul de Cercetări Interdisciplinare), *Onomastica greco-latină în traduceri românești din perioada premodernă: Louis Domairon, „Prescurtarea istorii universale” (1826–1827)*

Pauză

16.40 – 18.00

Seminarul de Filologie clasică

Philologica

(Moderator: Lect. univ. dr. Dana NICA)

Prof. univ. dr. Adrian PORUCIUC (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere), *Un comentariu la prezentarea calendarului gotic în FDRCh 2008*

Conf. univ. dr. Mihaela LUPU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere), *Hybridité linguistique en français actuel : autour de la productivité de certains affixes d'origine latine*

Lect. univ. dr. Dana NICA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Facultatea de Litere), *Le latin et la question des langues dans la vis comica de Molière*

Dr. Amelia SANDU-ANDRIEȘ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Despre Iene și pregătirea morții în tratatul moral „Agonía del tránsito de la muerte” al lui Alejo Venegas de Bustos*

Pauză

18.10 – 18.30

Seminarul de Filologie clasică

Hortamen ad legendum

(Moderator: CS II dr. Constantin-Ionuț MIHAI)

Marcus Tullius Cicero, *Philippicae / Filipice*, vol. II-1, ediție bilingvă, traducere de Mihaela Paraschiv, notă asupra ediției, note și comentarii, indice de Nelu Zugravu; Marcus Tullius Cicero, *Philippicae / Filipice*, vol. II-2, ediție bilingvă, traducere, notă asupra ediției, note și comentarii, postfață și indice de Mihaela Paraschiv, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași, 2025 (prezintă **CS II dr. Constantin-Ionuț MIHAI**)

Thorsten Gatzky, Markus Heber, Rüdiger Hobohm, Herbert Meyerhöfer, Georg Ott, Petra Singer, Günter Vogel, Andreas Weileder, *Kairos. Manual de greacă veche. Volumul I*, traducere și adaptare de Ștefan Colceriu, Editura Humanitas, București, 2025 (prezintă **mrd. Robert BĂLAN**)[@]

Concluzii

Comitet științific

Prof. univ. dr. Immacolata Aulisa (Universitatea „Aldo Moro” din Bari)
CS I dr. Gabriela Haja (Institutul de Filologie Română „Alexandru Philippide”, Iași)
Prof. univ. dr. Mihaela Paraschiv (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)
Prof. univ. dr. Luigi Piacente (Universitatea „Aldo Moro” din Bari)
Prof. univ. dr. Nelu Zugravu (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)

Organizatori

CS II dr. Ana-Maria Gînsac

Conf. univ. dr. Claudia Tărnăuceanu

CS II dr. Constantin-Ionuț Mihai

Lect. univ. dr. Iulian-Gabriel Hrușcă

Asist. univ. dr. Bogdan Guguianu

Asist. univ. dr. Mirela Averikios

<https://filologieclasica.ro/>